

MAANÕUKOGU

Protokoll nr. 20.

Koosolek 3. augustil 1917 kubermangu lossi Valges saalis, Tallinnas, Toompeal.

Ilmunud oli 34 maanõunikku: Ar. Vallner, Anna Leetsmann, A. Podrätshik, A. Palm, J. Kärner, F. Mikkelsaar, Hans Roos, J. Vilms, J. Raamot, J. Reintam, H. Reiman, T. Kuusik, J. Tõnisson, K. Saral, A. Birk, A. Veiler, J. Lasn, J. Januson, K. Ast, Jul. Seljamaa, H. Kruus, K. Baars, P. Johanson, Piip, M. Kiirats, J. Kurvits, A. Kurrikoff, Joh. Kuk, Aug. Kohver, Masik, N. Kõstner, J. Kalm, H. Pöhl, H. Riberg.

Koosolek avati kell 4.50 min.

Koosolekut juhatas J. Vilms. Protokoll kirjutab M. Kiirats.

Päevakord:

1. Nõukogude võimukond ja juhtnõõrid.
2. Jooksvad asjad.

1. Maanõukogu juhatuskiri.

1. H. Piip teeb ettepaneku juhatuskirja eelnõu vastuvõtmist rutuliseks tunnistada. Selle järele loeb ta eelnõu ette. Ühel häälel tunnistatakse eelnõu rutuliseks ja mindakse tema sisulise arutamise juurde. (Vaata lisa nr. 1).

J. Tõnisson võtab sõna üldlase sisu kohta ja seletab, et liig palju on kitsendusi eelnõu sisse võetud, mis parlamenditaarilises korras ainult arukordsetel juhtumistel võib ette tulla, näit. on juba kõne aeg ette ära piiratud. On selle poolt, et sarnane tendents ära kaotataks. On kitsendusi tehtud ka maanõunikkuide õiguste ja istumise ajajärgus. Distsiplinaar korra osas on ka kitsendavat tendentsi märgata.

Terve eelnõu kohta teisi kõnelejaid ei ole, sellepärast mindakse üksikute paragrahvide arutamisele.

J. Tõnisson teeb ettepaneku § 19 juurde:

„Maanõukogu astub istumisejärkudeks kokku, iga aasta vähemalt üks kord.“ mis 11 häält poolt ja 15 vastu saab.

K. Sarali ettepanekut redaktsiooni mõttes: „Panen ette „harilise“ istumise asemel „korralise“ istumise järgud — nimetada“ — tuleb redigeerimise juures tähele panna.

Juhataja teeb ettepaneku, et iga ettepaneku poolt ja vastu kaks nõunikku võivad kõnelda, mis vastu võetakse. § 19 võetakse komisjoni redaktsioonis vastu.

§ 20-s tuleb maha tõmmata „20 päeva.“

Sellesama § juurde tehtakse ettepanekuid:

P. Johanson poolt: Korraliste istumiste järgud määrab maanõukogu iga poole aasta peale ette ära.

K. Sarali poolt: Korraliku istumise järgu aja määrab maavalitsus igaks aastaks ette ära ja mitte vähem aastaks kui ühe järgu.

A. Kohvri poolt: Korraliste maanõukogu istumiste järgud määrab maanõukogu oma eelmisel istumisel lähema pooleaasta peale.

A. Veiler ja J. Seljamaa: Korraliste istumiste järkudeks astub maapäev kaks korda aastas kokku kevadel ja sügisel. Istumistejärgu alguse määrab maavalitsus ära.

J. Tõnissoni poolt: Maanõukogu astub aasta jooksul vähemalt kaheks korraliseks istumisejärguks sügisel ja kevadel kokku, misjuures kokkutuleku aja lähemalt ära määrab maavalitsus.

J. Seljamaa ja Veileri ning J. Tõnissoni ettepanekud ühinevad ja võetakse vastu.

$\frac{1}{5}$ asemele tehtakse parandus: „vähemalt 15 liikme kirjaliku nõudmise peale.“

§ 20 võetakse parandustega vastu.

§ 21 juurde teeb J. Seljamaa paranduse „15. dets.“ asemel „31. dets.“

§ 22 — välja jätta ja selle asemele § 23 esimene pool võtta.

§ 23 — $\frac{1}{2}$ asemele $\frac{1}{4}$.

§ 43 — võetakse selle parandusega vastu, et ajamäär aruandja kohta ära jääb.

§ 53 — lisatakse tähendus: Viimase koosoleku protokoll kiinnitamiseks määrab Maanõukogu eriasemikud.

§ 68 — välja jätta.

Teised paragrahvid võetakse komisjoni poolt ettepanek mõttes vastu, ainult tehtakse redaktsioonilisi tähendusi.

Lõpuks otsustatakse esimesel lugemisel vastuvõetud kodukorda otsekohe seniks maksma panna, kuni ta lõplikult kolmandal lugemisel vastu on võetud.

2. Muudatused komisjonide koosseisus.

2. Maksude ja koormatuste komisjoni kokkukutsuja maanõunik N. Kõstner an-

nab teada, et temal ei ole paari viimase nädala jooksul korda läinud komisjoni kokku kutsuda, sellepärast paneb tema oma kohustuse maha ja astub komisjoni liikmest tagasi.

Koosolek lõppes kell 9 õhtul.

3. Nn. K. Saral'i, J. Raamot'i, A. Birk'i, J. Lasn'i, T. Kuusiku, J. Reintam'i, J. Tõnisson'i ja M. Kiirats'i protest J. Vilms'i tegevuse vastu.

Koosoleku algul anti juhatuse protokollile juurde lisamiseks maanõunikude poolt järgmine protest sisse:

31. juulil s. a. avaldas Maanõukogu liige J. Vilms „Päevalehes“ oma täie allkirjaga seletuse, nagu oleks Eesti Demokraatlike erakonna liige ja juht J. Tõnisson ennast Maanõukogu juhatusele kui „ilma parteita erapooletu“ üles annud.

1. augustil tähendas J. Tõnisson Maanõukogu koosolekul isiklikes asjas, et see teade tõega mitte kokku ei käi.

Koosoleku järele on Maanõukogu juhataja A. Vallner nõukogu liikmelt K. Saralilt järele pärinud, kas tema see ei ole, kes seda juhatajale ütelnud.

2. augustil ilmus „Päevalehes“ J. Vilmsi poolt uus seletus, Maanõukogu juhataja A. Vallner teatanud temale Nõukogu juhatuse koosolekul, et J. Tõnisson ennast erapooletuna üles andnud.

Maanõukogu koosoleku ajaks 2. augusti õhtul oli „Päevalehest“ J. Vilmsi seletus välja lõigatud ja Maanõukogu koosolekute ruumis ukse külge üles löödud paberilehele kleebitud, kuhu härra A. Vallner kui Maanõukogu esimees seletuse juurde oli lisanud, Maanõukogu juhatuse koosolekul kõneldud kuulujutu põhjal, et J. Tõnisson ennast erapooletuks peab.

Niisugust iseäralikku teadaannet Maanõukogu avalikkude koosolekute ruumis sarnasel iseäralikul kujul enese kohta haavavaks pidades, võttis J. Tõnisson koosoleku lõpul 2. augustil isiklikeks seletuseks sõna, et sarnase teguviisi vastu protesteerida, misjuures tema seletust mitmed Maanõukogu liikmed ainult toetasid.

Koosoleku juhataja härra A. Vallner ütles, et tema seda „lapseasjaks“ peab ja seletas kahel korral, et tema seda mitte enese vääriliseks ei arva siin seda koosolekut juhatada, mis järele tema koosoleku äkki lõpetas.

Juhataja A. Vallner'i sõnadest ja seletustest leiame meie niihästi Maanõukogu koosoleku, kui ka meie isikute haavamist, mispärast meie selle vastu protesteerime

ja seda Maanõukogu koosoleku protokollile palume üles tähendada.

Tallinnas, 3. augustil 1917. a.

Maanõukogu liikmed: K. Saral.
J. Raamot.
A. Birk.
J. Lasn.
T. Kuusik.
J. Reintam.
J. Tõnisson.
M. Kiirats.

4. N. J. Vilms'i ja A. Vallner'i seletus nn. protesti puhul.

Maanõukogu esimees A. Vallner palub järgmist seletust protokollile juurde lisada:

„Päevalehe“ 2. augusti numbris ilmunud seletuseks:

1. Mina kirjutasin „Päevalehes“ oma vastuses „Postimehele“, et hr. J. Tõnisson on ennast maapäeva juhatusele kui ilmaparteita erapooletu üles andnud.

Sel puhul saadab hr. J. Tõnisson meile kirja, milles muu seas öeldakse, et tema enese mitte ei ole erapooletuna üles andnud.

2. Seletuseks teatan, et Eesti maapäeva esimees hra A. Vallner maapäeva juhatuse koosolekul seletas, et hra J. Tõnisson on enese erapooletuna üles andnud. Jüri Vilms.

1. Selle seletuse paranduseks teatan, et maanõunik hra J. Tõnisson pole Maanõukogu eestseisusele üles andnud, misjuures partei liige ta on.

2. Kõnesoleval Maanõukogu eestseisuse koosolekul oli kõne sellest, et hra Tõnisson pidada ennast kuulujutu järele erapooletuks.

Esimees Ar. Vallner.

2. VIII. 17.

J. Vilms (*allkiri*).

H. Kask (*allkiri*).

Ar. Vallner (*allkiri*).

J. Temant (*allkiri*).

LISAD.

LISA nr. 1.

Maanõukogu juhatuskiri.

I. Maanõukogu avamine.

1. Uuesti valitud maakonna nõukogu esimese koosoleku kutsub kokku maavalitsuse esimees või maavalitsuse poolt selleks määratud isik, kes ka koosoleku avab, mille järele koosolekut kõige vanem liige juhatama hakkab.

2. Selle järele asub maakonna nõukogu oma liigete volituste läbivaatamisele.

3. Maanõukogu jaguneb oma liikmete volituste järelekatsumiseks liisu järele 3 jaoskonda. Liisuvõtmiseks kirjutatakse koosolijate arvu järele sedelikeste peale nii mitu korda arvud 1, 2 ja 3 igale sedelikesele üks arv, mitu liiget, 3 peale jagatud, nõukogul on. Iga koosolija tõmbab liisu ja läheb sellesse jaoskonda, mille numbrid ta välja on tõmmanud.

Tähendus: Maanõukogu liikme äraolekul võtab tema asemel liisku juhataja.

4. Jaoskonnad asuvad kohe Maanõukogu liikmete valimiste ja volituste järele vaatamisele. Selleks lähevad kõikide maakondade valimise-kogude valimiste aktid Maanõukogu juhatuse kaudu jaoskondade kätte, maakondade tähestiku järele, iga ühte jaoskonda 3 maakonda ja nende maakondade linnad.

5. Jaoskonnad valivad eneste keskelt juhataja, kirjatoimetaja ja soovi järele ka iseäralise aruandja.

6. Üksikute valimiste toimetuste läbi vaatamiseks võivad jaoskonnad eri-komisjonisi asutada, kus mitte vähem, kui kolm liiget ei ole.

7. Jaoskondadel on õigus mitte ainult valimiste kirjalikku talitust läbi vaadata, vaid ka maakonna valimise-kogude juhatusele ja ametnikkudelt täiendavaid teateid nõuda ja tunnistajaid ja asjasthvitatud isikuid üle kuulata, mille otstarbega neil õigus on sellekohaste ametiasutuste ja isikute poole pöörata.

8. Maanõukogu liige, kelle volituste kohta kahtlus on tekkinud, kuulatakse üle, kuid otsus tehakse ilma tema juuresolekuta.

9. Läbivaatamiste tagajärgede kohta tehakse protokoll ja antakse Maanõukogu koosolekule teada.

10. Kõik jaoskondade otsused tehakse liht-hääletamusega, kusjuures üle poole jaoskonna liikmetest koos peab olema.

11. Peale Maanõukogu liikmete valimiste-talituste läbivaatamist jaoskondades astub Maanõukogu uuesti üldiseks koosolekuks kokku, kuulab jaoskondade aruanded ära ja otsustab nende kinnitamise küsimuse.

12. Üksikute liikmete volituste tähtajastunnistamiseks on koosolijate ¾ hääletenamust vaja, kuna hääletamine kinniselt sedelitega sünnib.

13. Liige, kelle volituste kinnitamine edasi lükatud, jääb kuni lõpuliku otsuseni Maanõukogu liikmete hulka ja tal on kõik nende õigused kui volitud liikmel.

14. Kui enam kui pool Maanõukogu valitud liikmete volituste arvust on kinnitatud (Maksmapanemise sead. määr. § 3 I jagu) siis asub Maanõukogu oma juhatuse valimisele (Sead. maksmapan. määr. § 3 II jagu).

15. Juhatuse liikmete valimine sünnib kinnisel hääletamisel. Valituks tunnistatakse see, kes üle poole kõigi Maanõukogu liikmete häälest on saanud.

16. Juhatuses on: esimees, esimene ja teine abiesimees, üks sekretär ja selle esimene ja teine abi.

17. Maanõukogu kirjavahetus ja kantselei käib juhatuse võimkonda.

18. Maanõukogu protokollide kirjutamine sünnib Maanõukogu sekretäride juhatusel ja vastusel Maavalitsuse sekretariaadi poolt, Maanõukogu otsused antakse täidesaatmiseks viibimata juhatuse poolt Maavalitsusele edasi.

II. Maanõukogude istumiste järgud.

19. Maanõukogu istumise järgud on harilised või erakorralised.

20. Hariliste istumiste järgud määrab maanõukogu iga aasta pooleaasta peale ette ära, mitte vähem kui 20 päeva pooles aastas. Erakorralised istumise järgud kutatakse kokku kas maanõukogu või maavalitsuse otsuse järele, tarvidust mööda, kas enese äranägemise või 1/5 liikmete kirjaliku nõudmise peale. Viimasel korral peab kokku kutsumine vähemalt kahe nädala jooksul sündima.

21. Sügisel harilikul istumise järgul, oktoobri kuus, arutatakse maanõukogu sissetulekute ja väljaminekute eelarvet järgmise kalendri aruande aasta peale.

Kui maksude määramise arve 15. detsembrini vastu võetud ei ole, jääb vana maksu jaotus maksma.

22. Istumise järgul on maanõukogu istumised võimalikult iga päev, pühapäevad ja pühad maha arvatud.

23. Maanõukogu istumise järkusi avab, juhatab koosolekuid ja lõpetab maanõukogu esimees. Istumised on avalikud, nende kinniseks tunnistamiseks on vaja ¾ hääletenamust.

24. Istumise-järk lõpeb maanõukogu kas pärast ettemääratud küsimuste läbiarutamist või maanõukogu enese otsuse järele.

III. Asjaajamise kord.

25. Maanõukogul tulevad arutamisele küsimused, mis temale ettepanevad: 1. maavalitsus, 2. keskvalitsus või selle õigustatud asemikud, 3. maanõukogu juhatuse, 4. maanõunikud (s. o. nõukogu liikmed) ja 5. erainimesed ning asutused, — viimased ainult siis, kui nõukogu neid arutamisele võtta otsustab.

26. Iga maanõunik võib maanõukogule ettepanekuid teha. Ettepanekud peavad kirjalikult olema, kuid juhatusel ja maanõukogul on õigus ka suusõnalise ettepanekuga leppida.

27. Maanõukogu otsustab, kas ettepanekut otse arutamisele võtta või seda enne komisjonile läbivaatamiseks anda.

28. Iga sissetulnud ettepaneku arutamisekorra kohta antakse sõna kahele poolt ja kahele vastu. Otsus selles asjas tehakse liht healte enamusega.

29. Kui algataja maanõunik ettepanekut rutuliseks on tunnistada palunud, siis võetakse küsimus esimesele arutamisele sisu järele otsekohe.

30. On küsimus otsustatud komisjoni kätte anda, siis arutab maanõukogu seda asja ainult komisjoni aruannet ära kuulates.

31. Iga ettepanek, mis episodilist laadi ei kanna, vaid eneses teatud määrust sisaldab, peab kolmel korral maanõukogul arutamisel (lugemisel) olema.

32. Enne kui ettepaneku üksipunktilise arutamisele üle minna, võib selle kohta üleüldisi debattisi avada.

33. Pärast üleüldisi debattisi teeb maanõukogu otsuse, kas ettepaneku (üksipunktilise) arutamisele üle minna, ettepanekut tagasi lükata, või uuesti komisjoni kätte anda.

34. Sisulisi parandusi võib teha ettepaneku või eelnõu esimesel ja teisel arutamisel.

35. Kolmandamal lugemisel võib ainult kahe eelnõu paranduste piirides muutusi teha.

36. Määruse redaktsiooni lõpulikuks ülevaatamiseks valitakse iseäraline komisjon, kes kõik määrused sellest küllest järele katsub. Maanõukogu võib aga otsuseks teha ilma selle komisjoni järelevaatamiseta määrust maksma panna.

IV. Komisjonid.

37. Maanõukogul on järgmised alalised komisjonid: a) õigusteadline, b) finantskomisjon, c) redaktsioon-komisjon, d) hariduse komisjon ja e) üleüldiste asjade komisjon.

38. Maanõukogu ettepanekut komisjonile äraandes, määrab selleks kas mõne alalistest või olevatest komisjonidest või valib selleks iseäralise komisjoni.

39. Maanõukogu võib komisjonile kohuseks teha ettepanekut teatud aja jooksul läbi vaadata.

40. Üksikute komisjonide sisemise asjaajamise korra ja eestseisuse kokkuseade määrab komisjon ise oma esimesel koosolekul. Kui maanõukogu iseäralist komisjoni kokku kutsujat ära määranud ei ole, siis kutsutakse tema kokku nõukogu esimehe poolt määratud presidiumi või komisjoni liikme poolt.

Nõukogu presidiumi liikmetel on õigus kõikidest komisjonidest osavõtta.

41. Iga ettepaneku kohta, mis komisjoni kätte antud, (referaadid) nõukogule ettepanema, mis komisjoni peamõtteid ja ettepanekuid sisaldab. Kui komisjon iseäralist aruandjat ei ole valinud, siis on esimees aruandjaks.

V. Debattide kord nõukogu koosolekul.

42. Kõigepealt saab sõna komisjoni aruandja või ettepanekute tegija.

43. Aruandjal ja tarvilisel korral kaasaruandjal on ettekandes pool tundi aega küsimuse arutamise algul ettekandes arutamise lõpul debattide kokkuvõtteks ja lõpuseletuseks.

44. Iga nõukogu liige võib kõnelda mitte kauem, kui 15 minutit ja mitte rohkem, kui kaks korda iga ettepaneku kohta. Peale selle võib sõna võtta erakorraliseks teadaandmiseks päeva-, koosoleku- ja asjaarutamise korra kohta, tegelikult märkuseks, hääletamise motiivide üle ja isiklises asjus, ainult üks kord ja mitte üle kolme minuti. Hääletamise motiivide kohta antakse sõna enne I hääletamist. Sõna isiklises asjus antakse koosoleku lõpul, teistes küsimustes, mis selle punkti teises punktis üles loetud, kõnelejate järjekorras väljaspool.

Korra kohta teatud küsimuses antakse sõna kahele poolt ja kahele vastu. Isiklises asjus ja hääletamise motiivide juures vaielusi ei lubata.

45. Peale selle võib koosolek kõnede lühendamise asjus teisi kitsendusi maksma panna: kõneaega lühendada, kõnelejate nimekirja kinni panna, kus juures soovivad ennast enam veel üles anda ei või, võivad ehk vaielusi hoopis otsekohe ära lõpetada, ilma et üleskirjutatud kõnelejatele enam sõna antakse.

Neid ettepanekuid teha ei ole lubatud koosoleku juhatajal.

46. Kõik ettepanekud ja parandused tehakse kirjalikult.

Kõnelejate ülesandmine sünnib samuti kirjaliku sedelite läbi ehk kõnede vaheajal suusõnal.

47. Kõik parandused ja täiendused hääletatakse enne, kui need punktid ehk ettepanekud, kelle kohta nad tehtud.

48. Kui ettepaneku tegija ehk komisjoni aruandja paranduse või täiendusega ühineb, siis ei panda seda eraldi hääletamisele, vaid hääletatud saab terve ettepanek muudetud kujul.

49. Kui parandusi ja täiendusi mitu on, siis hääletatakse kõige pealt need, mis algettepanekust kõige rohkem lahku lähevad. Kui samat vahet ei ole, siis hääletatakse ennemine see, mis varem sisse antud.

50. Hääletamine sünnib kas lahtiselt või kinniselt. Hääletamine peab kinniselt sündima, kui seda vähemalt viis nõunikku nõuavad. Hääletamine võib $\frac{1}{2}$ liikmete soovil ka nimeline olla.

51. Otsused tehakse lihtheale enamusega, väljaarvatud küsimused liikumata varanduste omandamiste ja võerandamiste, obligatsioon laenude ja iseäraliselt ettenähtud küsimuste otsustamise juures.

52. Koosolekud on otsusevõimulised, kui neis mitte vähem, kui pooled maanõukogu nimekirjas olevatest liikmetest koos on.

VI. Sisemine asjaajamine.

53. Päevakorra määrab kindlaks presidium. Nõukogu võib aga seda kolme liikme ettepanekul ise määrata või ettepanud päevakorda muuta.

Presidium võib päevakorra määramise juures ka vanematekogu otsust tähele panna.

54. Asjaajamise kohta kirjutakse täieline protokoll, kus koosoleku käik, üksikute liikmete ettepanekud ja m. koosolekul ette tulnud arutamise kohta sees. Debatide sisu üleskirjutamiseks võib palgatuid isikuid või stenografistisi tarvitada.

55. Protokoll pannakse koosoleku esimehe lauale välja mitte hiljem kui järgmisel koosoleku päeval.

Liikmetel on õigus kolme päeva jooksul tema kohta märkusi teha ja oma kõne osa kohta parandusi sisse anda. Need parandused ei või aga koosolekult ettekanud asjadest lahku minna. Üksikute kõnelejate ja kõnede kohta märkusi teha võivad ainult nemad.

56. Maanõukogu liikmetel on õigus iseavamisise sisseanda, mis protokollis juurde lisatakse selle osana.

57. Kui p. 28 määratud ajal protesti sisse antud ei ole, tunnistab protokollis kinnitatuks presidium. Presidiumi kohuseks on protokollis sissetulnud märkuste kohaselt parandada. Parandaja ja presidiumi vahel ettetulnud arusaamatused otsustab vanematekogu ehk, tema ettepanekul, üldine koosolek.

58. Kõik komisjonide protokollid, aruanded ja teatamised lisatakse samuti sellekohase koosoleku protokollide juurde, millal üldiskoosolekule teatatud.

59. Koosolekute protokollide asjus tarvitatakse journalide süsteemi, millele eraldi lisad kaasa käivad.

VI. Distsiplinaarne kord.

60. Maanõukogu ja komisjonide istumistest võtavad osa ainult maanõunikud. Kuid maanõukogul ja tema komisjonidel

on õigus oma istumistele asjatundjaid kutsuda.

Maavalitsuse liikmetel on (õigus) nõukogu koosolekutel hääleõigus.

61. Koosoleku juhataja annab sõna üleskirjutamise järjekorras, temal enesel kui ka maavalitsuse liikmetel on sõnaõigus väljaspool järjekorda.

62. Korrapidamine maanõukogu koosolekutel on juhataja hooleks. Tal on õigus kõnelejaid peatada, neile mittekohaste sõnade ja ütluste eest märkusi teha, korrale kutsuda, kahekorralise hoiatuse järele sõna äravõtta ja koosolekule ettepanna kõnelejat mitte rohkem kui 3 koosolekuni välja heita.

Üleüldise ärevuse korral on juhatajal õigus koosolekule vahet teha ehk seda sootumaks ära lõpetada.

63. Juhatajaga vaieldes astuda ei ole lubatud.

64. Maanõunik, kes juhataja tegevusega rahul ei ole, võib selle protokollis ülesvõtmist nõuda ja kuu aja jooksul selle üle ringkonna kohtusse (administratiivjaoskonna järele) kaebtust sisse anda.

65. Kui koosoleku ruumis viibijad pealtkuulajad vahelehiütetega, meelevaldusega või muul viisil koosoleku korda rikuvad, siis kutsub juhataja neid korra juurde ja tarvilisel korral võib neid saalist lahkuma sundida ning kaelakohtulikule vastutusele võtta. Kõikide kõrvaliste isikute lahkumise küsimust võib ainult maanõukogu otsustada.

66. Kui maanõunik kahest järgnevast istumise järgust osa ei ole võtnud, ilma seaduslike vabandavate põhjusteta, või poole aasta jooksul üldise mitte koosolekul käinud, siis loetakse tema volitusi mahapannuks ja tema asemele astub järjekorras uus kandidaat.

67. Maanõunikkude ja maavalitsuse liikmete vastu kaebtuse tõstmiseks kaela-kohtu teel on vaja maanõukogu 2/3 healttega tehtud otsust.

VII. Erijuhatuskirjad.

68. Maanõukogu annab eri juhatuskirjad oma organitele ning seab sarnased üles oma eriülesannete kordasaatmisel, eraldi eelarve väljatöötamise kohta.